

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

De daad bij het woord

du Perron, E.

Publication date
2012

Published in
Behulpzaam bij het creëren van orde en vrede (niet gerechtigheid): opstellen voor Liesbeth Huppes-Cluysenaer

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

du Perron, E. (2012). De daad bij het woord. In G. Drosterij (Ed.), *Behulpzaam bij het creëren van orde en vrede (niet gerechtigheid): opstellen voor Liesbeth Huppes-Cluysenaer* (pp. 15-16). Digital Printing Partners.

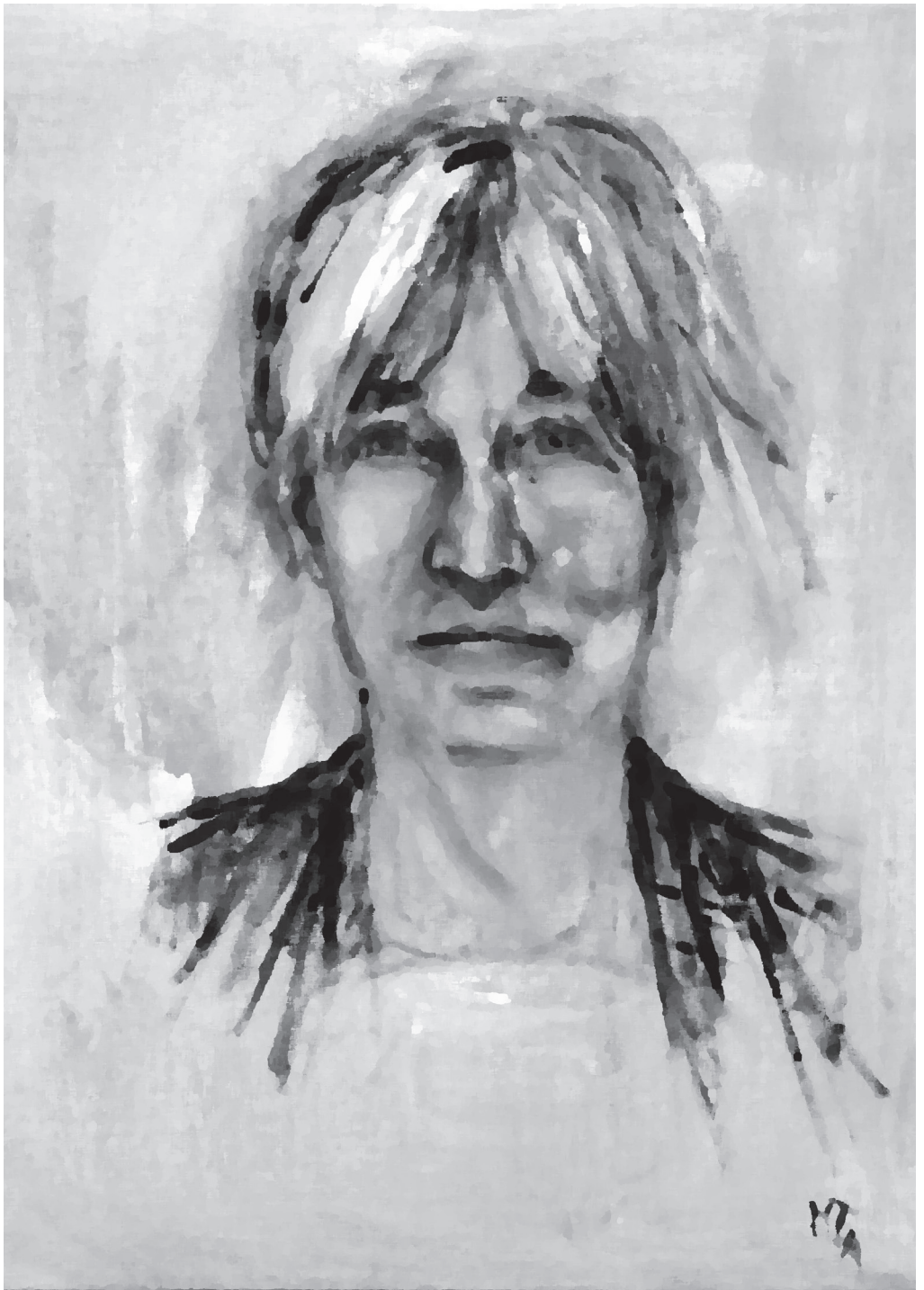
General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Behulpzaam bij het creëren van orde en vrede (niet gerechtigheid)

**Behulpzaam bij het creëren van
orde en vrede (niet gerechtigheid):
opstellen voor Liesbeth Huppes-
Cluysenaer**

Onder redactie van Gerard Drosterij

Colofon

Copyright © 2012 Gerard Drosterij en overige auteurs
Boek ontwerp Eberson, etc., 's-Hertogenbosch
Redactie Gerard Drosterij
Print Digital Printing Partners, Houten
Portret, p. 2 Marjanne Termorshuizen-Arts (bewerking Eberson, etc.)

Inhoudsopgave

7 Voorwoord

DEEL I, Paul Scholten

- 15 Edgar du Perron *De daad bij het woord*
- 17 Esther Hoorn *De vreugde van Paul Scholten: Opmerkingen over het auteursrecht bij commons-based peer production in het rechtenonderwijs*
- 24 Saskia Woutersen-Windhout *Open wetenschap*
- 31 Marjanne Termorshuizen-Arts *Wat liefde weet*

DEEL II, Formalisme en pragmatisme

- 41 Pieter Ippel *De majesteitelijkheid van het recht*
- 45 Robert Knegt *Informeel regels en hun institutionele voorwaarden*
- 56 Jaap Baaij *Rechtsvinding en taalrelativisme*
- 65 Sanne Taekema *Regels als handelingsinstrument: het rechtsbegrip van Dewey en Van Loon*
- 74 Niels van Manen *Het nieuwe formalisme en het belang van bevoegdheden*

DEEL III, Recht en maatschappij

- 89 Agnes T.M. Schreiner *Zonder theorie?*
- 100 Frank van Ree *Systeem en dynamiek: een ongemakkelijke verhouding*
- 107 Iris van Domselaar *Wat heeft Liesbeth met het Paasei? Over reflectie, gewoonte en de rol van vertrouwen in professionele praktijken*
- 114 André Hoekema *“Ik heb al mijn tijdschriften opgezegd”*

DEEL IV, Rechtsgeschiedenis en filosofie

- 127 Erhard Blankenburg *Die stetige Wiedergeburt von Max Weber als Klassiker*
- 133 Laurens Winkel *De hernieuwde belangstelling voor de ethiek van Aristoteles in Duitsland en Engeland in de negentiende en twintigste eeuw*
- 137 Gustaaf van Nifterik *Over constitutionele cultuur in de Nederlanden aan het begin van de negentiende eeuw*
- 144 Oliver W. Lembcke *World Spirit and World Order*
- 153 Anne Marie Bos *Wereldrecht, hoe bestaat het!*

165 Literatuur

De daad bij het woord

Edgar du Perron

Ongetwijfeld verschillen Liesbeth en ik over veel zaken van mening. Maar over in ieder geval een ding zijn we het hartgrondig eens: er is te weinig internationale waardering voor het werk van Paul Scholten.

Hoe en wanneer Liesbeth tot die overtuiging is gekomen, kan zij het beste zelf vertellen. Bij mij ontstond het inzicht bij de afronding van mijn rechtenstudie, eind jaren tachtig van wat helaas alweer de vorige eeuw is. In het tweede jaar van mijn studie had ik even genoeg van het uit mijn hoofd leren van boeken. Daarom besloot ik een onderzoeksproject te doen – toen een van de varianten van de eindscriptie – bij Laurens Winkel, trouwens ook iemand die Liesbeth en ik beiden zeer waarderen. Van Laurens leerde ik niet alleen spellen (’t kofschip behoefde men in het Amsterdamse Montessori-onderwijs namelijk niet te leren); hij bracht mij ook de liefde voor onderzoek bij, en waardering voor de grote werken uit de Nederlandse rechtsgeschiedenis. Het was de eerste keer dat ik het Algemeen Deel las.

De keuze voor Laurens’ onderzoeksproject leverde aan het einde van mijn studie het probleem op dat ik geen scriptie meer te schrijven had. Gelukkig mocht ik van Ted de Boer en Hendrik Kaptein hun keuzevakken afronden met een gecombineerd schriftelijk werkstuk. Ik was inmiddels geboeid geraakt door het werk van Dworkin, en onderzocht in mijn werkstuk de gevolgen voor rechtsvergelijking van de opvattingen van Scholten en Dworkin. Kort gezegd kwam de conclusie erop neer dat een rechtsvergelijker een voor hem vreemd rechtstelsel altijd bekijkt vanuit een extern perspectief. Omdat hij geen onderdeel is van het stelsel dat hij bestudeert, kan hij de befaamde ‘sprong’ van Scholten niet maken. Zelfs als hij geheel is ingevoerd in het vreemde stelsel en in de cultuur waarvan dat deel uitmaakt – wat al hoogst uitzonderlijk zal zijn – ontbreekt het de rechtsvergelijker aan het gezag dat een interne commentator van het betrokken stelsel wel heeft. De rechtsvergelijker beschrijft daardoor, in ieder geval in de moeilijke gevallen waarbij vergelijking het interessantst is, altijd het recht zoals het was, en nooit het recht zoals het is.

Had Scholten maar in het Engels geschreven, dacht ik toen ik zijn werk herlas naast de grotendeels Engelstalige literatuur die ik voor mijn werkstuk bestudeerde. Hij was met zijn gedachten zijn tijdgenoten ver vooruit en zijn geschriften zouden, als men ze zou kunnen lezen, ook in het internationale forum nog van groot wetenschappelijk belang zijn. Die gedachte heeft Liesbeth ook gehad. Maar, en dat is kenmerkend, zij heeft er ook iets mee gedaan! Haar inspanningen hebben uiteindelijk geleid tot het *Paul Scholten Digital Research Project* (www.paulscholten.eu) waarin op uiterst moderne wijze, zowel wat techniek als wat de openbare toegankelijkheid van de informatie

betreft, het werk van Paul Scholten voor een internationaal publiek toegankelijk wordt gemaakt, en waarin de actuele betekenis van zijn werk wordt bestudeerd. Het project zal naar mijn overtuiging een belangrijke bijdrage leveren aan de rechtswetenschap, en aan de internationale reputatie van Paul Scholten, de Nederlandse rechtstheorie, en de Amsterdamse juridische faculteit. We mogen Liesbeth daarvoor bijzonder dankbaar zijn!

Edgar du Perron is decaan van de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Amsterdam en tevens hoogleraar Privaatrecht aldaar.